

Chuyện Cải Tạo

Vu Ngo Vinh

Ngày 15/5/1975, tại lễ mừng miền Nam hoàn toàn "giải phóng" với sự hiện diện của Chủ tịch VNDCCH Tôn Đức Thắng, Thượng tướng Trần Văn Trà, Chủ tịch Ủy ban Quân quản TP. Sài Gòn Gia Định đã phát biểu:

"Chỉ có đế quốc Mỹ là kẻ chiến bại, toàn dân Việt Nam là người chiến thắng!"

Vì vậy mà anh em quân cán chính và các đảng phái đã vui vẻ đi học tập cải tạo, với số lượng thực tự túc là 10 ngày hay một tháng tùy theo chức vụ cấp bậc. Rồi một tháng trôi qua, anh em trại viên thắc mắc, các quản giáo mỉm cười:

- Đó là nghệ thuật của cách mạng để bắt các anh vào tù, chứ làm gì có chuyện trả tự do sau 1 tháng giam giữ cho các người có nợ máu với nhân dân như các anh!

Tháng 6/1976 chính phủ CMLTCHMN trước khi bị giải tán đã công bố **chính sách 12 điểm quy định thời gian cải tạo là 3 năm dành cho người cải tạo tốt**, mang lại hi vọng cho người tù ngày về đoàn tụ với gia đình mình. Đến cuối năm 1978 thì cái hy vọng mong manh nói trên tan thành mây khói. Nơi rừng thiêng nước độc, có những người tù tự sát hoặc chết vì thiếu thốn, đói rét, bệnh tật, tra tấn...

Vợ con của những người bị bắt đi cải tạo cũng trở thành nạn nhân, Một số đi vượt biên bằng đường biển, đánh đổi sinh mạng của chính mình và con cái để tìm đến tự do. Chính những người tù cải tạo đều mong muốn và nhắc với vợ con nên đi vượt biên. Nhiều người tù cải tạo sau khi được thả ra cũng đã vượt biên tìm tự do trước khi có chương trình HO.

Ký giả phương Tây Ginetta Sagan đã viết *"Dưới chính sách khắc nghiệt của cộng sản, nếu cái cột đèn mà biết đi chắc nó cũng... vượt biên"*

Trong cuộc họp báo ở Paris cuối tháng 4/1977, Thủ tướng Phạm Văn Đồng quả quyết những trại cải tạo là *"sự thể hiện cực kỳ nghiêm túc quan niệm nhân quyền của Việt Nam và có mục đích giúp những người " phạm tội ác tày trời " trở về với cuộc sống bình thường"*. Đầu thập niên 1980, Phạm Văn Đồng bản tiếng là sẽ thả tù cải tạo nếu Hoa Kỳ thu nhận họ. Hà Nội dùng tù cải tạo như một phương tiện mặc cả để xin viện trợ của Hoa Kỳ.

Ngày 11/ 9/1984 ngoại trưởng George Schultz chính Thức yêu cầu Hà Nội trả tự do và cho phép các tù nhân chính trị được định cư tại Hoa Kỳ. Chính phủ Mỹ coi các trại học tập cải tạo này là nơi giam giữ tù nhân chính trị.

Vào năm 1989 chính phủ Reagan đã ký kết thỏa thuận chính trị với Việt Nam để phóng thích những người này ra khỏi các trại cải tạo. TT. Ronald Reagan đã nói:

"Chấm dứt chiến tranh không phải chỉ là việc Mỹ rút quân về là xong! Mà cái giá phải trả cho loại Hòa Bình đấy là ngàn năm tăm tối cho các thế hệ sinh ra tại Việt Nam về sau! "

Tưởng cũng cần nhắc lại rằng, trong những ngày cuối cùng, Phó Đô đốc Chung Tấn Cang có hỏi ý kiến TT. Dương Văn Minh, ông trả lời: **"Anh em nào đi được thì cứ đi!"** Đó là lời chân thành nhất của vị Tổng thống hai ngày dành cho binh sĩ dưới quyền!

Vu Ngo Vinh